

Na divjega petelina.

Spisal *Andrej Rapè.*

ako si veličasten, gozd, ko te gledam v svečani tvoji molčečnosti, ko te poslušam v hropečem bučanju tvojem, ko se divim rahlemu tvojemu šepetu! Rad zahajam v tvoje okrilje, v tvojo bujno goščavo, pod baldahin tvojih listov, v tvoj hram, kamor brani morje listov zvedavam solničnim žarkom. V tvoj hram rad zahajam, kjer odmeva vsak glas kot v prostranem svetišču. Srce mi je lahko tam, svečanopobožno je, ko me objame brezkončno šepetanje tvojega življenja, ko me objame molčečnost tvojega snovanja.

Diven si, gozd, ko pade nate noč in se zazibljejo v tebi krila nočnih ptic, tihih in mračnih, kot je tiha in črna noč sama.

Kralj si, veličastni gozd!

In pogovarjam se s tabo, in tvoja drevesa mi šepčejo: Imamo sovražnikov; majhni, a grozni so. In pogledam po drevju. Vrhovi nekaterih tvojih sinov, gozd, so orumeneli! Otožno povešajo glave: zaznamenovani so za smrt. Milijoni lubadarjevih ličink so se naselili po najkrepkejših tvojih sinovih. Napadli so jih z neodoljivo silo. Ta drevesa gledam, in srce me boli. Z vsemi silami se branijo smrti. Življenski svoj sok izpuščajo, da bi se rešili. Moč jim uhaja s sokom, a boré se, boré. Cele reke smole joka drevo ter jo razliva po lubadarju, ličinkah in jajcih, ki se nahajajo za njihovim lubom. Zaman! . . . Življenska sila jim gine počasi, a gotovo . . .

Duh mi zapade otožnosti, ko premišljam ta tihi obupni boj, to žalostno slovo tvojih sinov, gozd, od krilatih pevcev, tihega šepetanja vetra po vrheh, slovo od drugih še zdravih bratov in sestrá, ki so se z njihovimi vrhovi nekdanj bratili, se poigrali in si pošepetavali. Sedaj padajo v smrt. Gori med vrhovi dreves zija plašna praznota.

Srce me zaboli, kadar ugledam spomladi ordečelo listje bukev kakor bi bilo v pozni jeseni. Ta bolna rdečica me spominja rdečice mladih, jetičnih ljudi — in žalosten sem.

Veselje in žalost, navdušenje in hrepenenje pijem v tebi, ljubi moj gozd! . . .

In jutri, prijatelj moj, te obiščem zgodaj, zgodaj, ko boš še spal in sanjal. — —

* * *

Noč spi nad stvarstvom. Tiho in mirno je selo. Iz zvonika farne cerkve votlo done udarci ure. Poltreh zjutraj. Nikjer ni luči. Povsod še vse v spanju. V gradu se sveti luč, a pred gradom stoji in čaka mož z lovsko torbo in puško na rami. Grajski lovec je. Lov bo danes na petelina. Lovec si je vsvesti dobre sreče, saj je že tri jutra zapored pazil na petelina in dobro ve, kje je njegov stan.

Grajska vrata se odpro. Tiho korakata lovec in graščak po vasi proti B . . .

Kolikokrat sem si že želel opazovati ta lov. Danes sem se pridružil lovcema, in tiho smo korakali navzgor.

Kako tih in miren je gozd! Le tuintam zašumi kaj v vrhovih dreves kakor bi se jim zasanjalo, a potem zopet tihota in tema. Više in više gremo. „Pazite na veje,“ mi večkrat reče lovec, „da vas ne oplazi katera po očeh.“

„Ali bomo kmalu na mestu?“
 „Kmalu! Še en ovinek. Tam sem čul včeraj petelina,“ in pokazal je v ono smer z roko.

Obstali smo. Tiho smo se razgovarjali in čakali. Vrhovi smrek so šumeli v jutranjem vetru. Ta veličastna godba, šumeča nam v uho, nam je ustavila razgovor. Veter je izpreminjal šumenje svojega dihanja. Zamajal

je veje smrek, in zašumelo je kakor peneča se voda. Po vejah brez se je čul nekak zveneč trepet: zvenelo je listje v tisočeri, uho božajočih melodijah. Sem od Savine struge se je čulo pridušeno mrmranje valov, doli pod nami pa je zvenelo ločje v močvirnem jarku, poljublajoč se v polsnu. Tam na vzhodu se je polahno jela vleči sivobleda svetloba. Gozdnega življenja ni še nič čuti.

A čuj! Prav zaspano, prav tiho se je oglasil ptiček. Ej, sedaj čujemo probujenje gozda. Tam na vrhu smreke se odzove drug glas. Ah, tako je zaspan, tako nežen! Potem pa je nekaj časa zopet vse tiho. Kmalu udari na sluh krepkeji glas: Čiv-čiv! Fiču-fiču-ček!

„Dobro jutro nam voščijo ptiči,“ izpregovorim jaz. „Da bi le nam bila tudi na lovu sreča mila,“ dostavim.

„Ta je pa lepa! Škoda, da ste šli z nama,“ je zagodrnjal lovec.

Jaz pa bi se bil najrajši ugriznil v jezik, zakaj spomnil sem se, da ne smeš voščiti lovcu sreče na lovu, sicer je po starem lovskem pregovoru sama nesreča isti dan . . .

Nad nami zašumi perutnica. Nad gozd se razlegne hripavo krakanje vrane, ki sede na vrh smreke, in zopet je vse tiho.

Vedno bolj se izgublja tema ter izginja v neznan nam dom. Razločujemo že posamezna debela in veje. Živahneje se oglašajo ptički.

„Tiho!“ šepetne lovec.

Tamkaj od desne začujemo z visoke smreke šum.

„Na oni-le je!“ de zopet tiho lovec. „Nisem se motil. Od včeraj si ni nič prebral.“

„Oprezno! Čujete li?“

Čudni glasi so mi udarili na uho: Tk-tk-tk — — ckckck . . .

Vedno razločneje: Tk-tk-tk- . . . ckckck . . . Svetleje je in svetleje.

Na smreki ugledam petelina. Semintja se premika. Pripognil je glavo, in iznova čujem: Tk-tk-tk — ckckck . . . Ob teh glasovih se pomikamo naprej. (Petelin namreč ne sliši, kadar poje).

Malo sem premaknil nogo, ker sem nerodno stal. Malenkostno je počila vejica pod nogo in že je jel oprezno gledati, kje sumljivo šumi.

Pomiril se je. Bili smo tihi, da si še dihati nismo upali. Zopet je pel. Na streljaju smo. Tk-tk-tk — — ckckck . . . Bom! . . .

Po gozdu je zagrmel strel. Po vejah je padal s smreke divji petelin.

Lovcev strah zaradi moje želje in mojega voščila je bil prazen.

Ptiči pojo, gozd zbujen šumi. Žolne potrkavajo po deblih; iz goščave se glasi otožni: kuku! . . .

